

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 19P/85/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320202196
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Šefčíková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2020:2320202196.3

Uznesenie

Okresný súd Galanta vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: T. X. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, dieťa rodičov - matky: V. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Peter Wolf, s.r.o, IČO: 47 252 987, so sídlom Hlavná 949/53, Galanta, a otca: T. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XX, o návrhu matky na úpravu výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu a na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Nariaduje sa neodkladné opatrenie v nasledovnom znení:

Maloleté dieťa sa dočasne ponecháva v osobnej starostlivosti matky až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Otcovi sa ukladá povinnosť dočasne prispievať na výživu maloletého dieťaťa mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 2 ods. 2 písm. c/ zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, kde výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

II. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti zákazu styku otca s maloletým dieťaťom sa zamietá.

odôvodnenie:

1. Matka sa svojím návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 10.06.2020, doplneným dňa 18.06.2020, domáhala úpravy výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu a nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala, aby súd dočasne ponechal maloletého v osobnej starostlivosti matky, a to až do právoplatného skončenia konania na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona platného v čase splatnosti výživného, vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého a otcovi zakázal styk s maloletým do času rozhodnutia vo veci samej. Súčasne sa matka domáhala, aby súd zakázal písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami kontaktovať matku a zakázal otcovi, aby sa k matke na vzdialenosť 50 metrov nepribližoval.

2. Súd uznesením č.k. 19P/85/2020-18 zo dňa 11.06.2020, konanie o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti nariadenia zákazu otcovi písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami kontaktovať matku a zákazu otcovi, aby sa k matke na vzdialenosť 50 metrov nepribližoval, (navrhnutý výrok č. IV a V.) vylúčil na samostatné konanie.

3. Matka svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že sa s otcom maloletého zoznámila ako 14 ročná prostredníctvom internetu. Po takmer trojročnej známosti sa im z ich partnerského vzťahu narodil dňa 25.12.2017 syn, T. X.. V čase narodenia maloletého matka ešte nedosiahla plnoletosť, preto rozsudkom tunajšieho súdu bola za poručníka maloletého ustanovená stará matka maloletého zo strany matky a súčasne matke boli priznané rodičovské práva a povinnosti k maloletému. Spočiatku sa otec o maloletého takmer vôbec nezaujímal, s matkou komunikoval iba minimálne, nemal záujem byť zapísaný ako otec do rodného listu a nezáležalo mu ani na výkone jeho rodičovských práv a povinností a jeho celkový prístup a vzťah k maloletému bol veľmi laxný. V období keď mal maloletý jeden rok, začal otec pravidelne navštevovať diskotéky, požívať alkoholické nápoje počas víkendov, ale aj počas pracovného týždňa, keď chodieval do práce a taktiež začal na dennej báze užívať marihuanu. V tomto čase sa matka dozvedela aj o jeho početných neverách. Nespútaným spôsobom života dokázal za niekoľko dní utrátiť všetky svoje zarobené finančné prostriedky a zrejme z tohto dôvodu neprispieval pravidelne mesačne alebo príležitostne na náklady súvisiace so starostlivosťou o maloletého. Pri tom je otec vedomý, že matka ako študentka denného štúdia na Strednej zdravotníckej škole v Z. nemá vlastný príjem a spolieha sa pri starostlivosti o maloletého len na svojich rodičov. Otec neustále nabádal matku, aby predčasne ukončila štúdium, čo však nespravil, nakoľko jej záleží na vzdelaní pričom plánuje štúdium aj na vysokej škole v odbore medicíny. V júli 2019 otec navrhol, aby sa matka spolu s maloletým presťahovali od jej rodičov do garsónky v O., ktorú mal otec v nájme, avšak snaha matky a otca o obnovenie partnerského a rodičovského spolužitia bol po 4 týždňoch ich spoločného bývania ukončená, nakoľko sa u otca začala prejavovať zvýšená agresivita, ktorú vyvolalo vždy požívanie alkoholu zo strany otca ako i užívanie marihuany. K užívaniu alkoholu nabádal aj matku a keď tá piť odmietla, kričal na ňu a vyhrážal sa jej, že ju aj s dieťaťom vyhodí na ulicu. Výbušná povaha otca viedla čoraz častejšie k hádkam a neskôr aj k fyzickému napadnutiu matky, ktorého svedkom bol aj maloletý. Stupňujúce sa napätie medzi matkou a otcom a častejšie fyzické útoky otca, ktorý v tom čase denne užíval návykové látky spôsobili, že matka sa spolu s maloletým rozhodla stráviť niekoľko dní u jej rodičov vo V.. V momente, keď sa otec dozvedel, že matka spolu s maloletým odišli k rodičom, telefonicky ju kontaktoval a pohádali sa. Po tejto hádke sa matka rozhodla, že sa do garsónky v O. už nevráti a ešte v ten deň si odtiaľ odniesla svoje a maloletého veci. Po matkinom odchode ju otec ešte kontaktoval prostredníctvom mobilnej aplikácie, pričom jej oznámil, že na ich spoločného syna chce zabudnúť a tiež mu nezáleží na tom, či dôjde k určeniu otcovstva k maloletému. V januári 2020 s otec pokúsil prostredníctvom matkinej kamarátky s matkou kontaktovať, zaujímal sa najmä o maloletého, pričom matka po opakovanom naliehaní a presvedčaní pristúpila na ústnu dohodu ohľadom styku otca s maloletým a začala ho nosiť za otcom, ktorý v tom čase už býval u svojich rodičov v dvojizbovom rodinnom dome. Po niekoľkých stretnutiach sa otec začal matke vyhrážať, že jej maloletého vezme, ak ho „nezapíše“ do rodného listu ako otca maloletého dieťaťa. Pod neustálym nátlakom zo strany otca, sa matka rozhodla, že bude súhlasiť s určením otcovstva a otec bol dňa 26.02.2020 na základe súhlasného vyhlásenia oboch rodičov zapísaný ako otec maloletého. Od marca 2020 sa otec telefonicky hlavne prostredníctvom mobilnej aplikácie začal matke vyhrážať, že jej maloletého vezme, pravidelne ju vulgárne osočuje a ohovára ju na sociálnych sieťach. Neustále sa dožaduje, aby mu maloletého zverila do výchovy a vyhráža sa, že v prípade, ak sa tak nestane matku „zničiť“ pre údajný incident v pohostinstve O., ku ktorému v skutočnosti nikdy nedošlo, keďže maloletý s matkou nikdy toto pohostinstvo nenavštívil. Otcove neustále vyhrážanie a osočovanie pôsobia na matku veľmi stresujúco a vzbudzujú v nej obavu, že jej otec opäť fyzicky ublíži a že sa naplnia neustále sa opakujúce vyhrážky zo strany otca, že jej maloletého syna zoberie a bude sa o neho starať sám, čo by vzhľadom na vek maloletého, jeho silnú naviazanosť na matku a potrebu zabezpečiť citovo stabilné a bezpečné prostredie plné lásky a porozumenia, mohlo pôsobiť veľmi negatívne a tiež by mohlo viesť až k narušeniu jeho detskej psychiky. Matka ďalej poukázala na to, že otec si dlhodobo nevie nájsť stabilné zamestnanie, v ktorom by odpracoval dlhšie obdobie, čo dokazuje aj skutočnosť, že za posledné 4 roky vystriedal približne 10 zamestnaní. Opätovne poukázala aj na to, že otec je dlhodobo užívateľom návykových látok, predovšetkým alkoholu a marihuany. Otec býva v spoločnej domácnosti v dvojizbovom rodinnom dome spolu so svojimi, rodičmi a bratom, ktorý je vo vlastníctve jeho rodičov a ktorý vzhľadom na svoje dispozičné riešenie a počet osôb v ňom žijúcich nie je prispôsobený pre pokojné bývanie maloletého, ktorý v ňom nemá vytvorené svoje miesto ani na spánok, ani na hranie. Otec aj napriek svojmu veku a možnosti finančného osamostatnenia sa, je stále odkázaný na materiálnu pomoc rodičov a na výživu maloletého ku dňu podania návrhu nijako finančne alebo inak materiálne neprispel, okrem zakúpenia 2 balení jednorazových plienok a je zrejme, že by nedokázal zabezpečiť akúkoľvek starostlivosť o maloletého, a to nielen po finančnej stránke, ale aj po stránke praktickej, keďže sa o maloletého nikdy nestaral. Matka vyjadrila presvedčenie, že ona dokáže zabezpečiť starostlivosť o maloletého lepšie a

v záujme maloletého, vzhľadom na ich hlboké citové naviazanie s maloletým, ako aj s ohľadom na jej rodičovskú stabilitu a prostredie, v ktorom maloletého vychováva. Matka je študentkou 3. ročníka Strednej zdravotníckej školy v Z. s vynikajúcim študijným prospechom. S výchovou maloletého jej od narodenia maloletého pomáhajú jej rodičia, predovšetkým jej matka. V súčasnom období žije matka spolu s maloletým, jej rodičmi ako aj dvoma súrodencami, 9 ročnými dvojčikami v rodinnom dome vo V., ktorý patrí jej rodičom. V rodinnom dome má navrhovateľka svoju vlastnú izbu. Jej pravidelný mesačný príjem je vo výške 294,- Eur. Vzhľadom na výšku mesačného príjmu jej s akýmkoľvek nepredvídanými výdavkami finančne vypomáhajú rodičia, predovšetkým jej otec, ktorý dlhodobo pracuje v Z.. V nadväznosti na neustále a opakované vyhrážanie sa otca matke, ako aj s ohľadom na jeho výbušnú povahu, matka mala za to, že je nevyhnutné, aby bol vylúčený styk otca s maloletým a bolo nariadené výchovné opatrenie, ktoré by otec podstúpil v rámci možnosti zblížovania s maloletým avšak iba za súčasnej liečby závislosti na alkohole a marihuane. Toho času však by bol styk maloletého s otcom ohrozením maloletého prinajmenšom na jeho zdraví, pričom tento nemôže prebiehať bez prítomnosti matky s ohľadom na vek maloletého, naviazanosť na matku a odcudzenie od otca. Záujem otca o maloletého matka nepovažovala za úprimný, keďže otec maloletého videl len keď ho matka priviedla do bydliska otca a v súčasnosti sa dožaduje syna len z dôvodov, že vie, že s tým psychicky ubližuje matke a snaží sa u nej vyvolať strach, že jej ho vezme, čo vzhľadom na kriminálnu minulosť otca v matke vyvoláva odôvodnenú obavu o zdravie ale i svoj život. Toto správanie je ovplyvnené skutočnosťou pravidelného požívania alkoholických nápojov, marihuany a podľa priznania dokonca aj kokaínu, pričom nejedná sa o neobvyklé správanie, ktoré vyvoláva obavy v nepredvídateľnosti a nebezpečnosti správania otca, keďže otec maloletého bol podľa informácií, ktorými sa otec matke sám zveril už v minulosti právoplatne odsúdený v súvislosti s drogovou trestnou činnosťou a s násilnou trestnou činnosťou.

4. Súd sa oboznámil s návrhom matky vo veci samej a na nariadenie neodkladného opatrenia, doplnením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 18.06.2020, uznesením Okresného súdu Galanta č.k. 19P/85/2020-18 zo dňa 11.06.2020, správou kolízneho opatrovníka zo dňa 17.06.2020, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra zo dňa 17.06.2020, obsahom dočasne pripojeného spisu 35C/29/2020 a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

5. Maloletý T. X. pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov. Tunajší súd rozsudkom č.k. 22P/16/2018-23 zo dňa 16.03.2018 priznal v tom čase malotej matke rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k starostlivosti o maloletého počnúc od jeho narodenia a súčasne ustanovil malotej dieťaťu poručníka v osobe starej matky malotej zo strany matky, a to do nadobudnutia plnoletosti matky. Po predmetnom rozhodnutí súdu došlo k určeniu otcovstva k malotej dieťaťu súhlasným vyhlásením rodičov. Výkon práv a povinností rodičov k malotej dieťaťu doposiaľ súdom upravený nebol. Tunajší súd uznesením č.k. 35C/29/2020-17 zo dňa 17.06.2020 návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia uložením zákazu žalovanému, t.j. otcovi malotej dieťaťa písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami kontaktovať žalobkyňu, t.j. matku a uložením zákazu žalovanému, aby sa k žalobkyňi na vzdialenosť 50 metrov približoval, zamietol. Na tunajšom súde aktuálne prebiehajú aj dve ďalšie konania o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, a to konania vedené pod sp. zn. 19P/89/2020 a pod sp. zn. 26C/31/2020. V konaní vedenom pod sp. zn. 19P/89/2020 sa matka domáhala, aby súd neodkladným opatrením otcovi zakázal styk s malotej do času rozhodnutia vo veci samej, zakázal otcovi písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami kontaktovať matku a zakázal otcovi, aby sa k matke na vzdialenosť 50 metrov nepribližoval. Súd uznesením č.k. 19P/89/2020-36 zo dňa 19.06.2020 konanie o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti nariadenia zákazu otcovi písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami kontaktovať matku a zákazu otcovi, aby sa k matke na vzdialenosť 50 metrov nepribližoval, (navrhnutý výrok č. II. a III.) vylúčil na samostatné konanie, ktoré je toho času vedené pod sp. zn. 26C/31/2020 a doposiaľ nebolo rozhodnuté. Uznesením č.k. 19P/89/2020-37 zo dňa 24.06.2020 súd konanie o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia (v časti uloženia zákazu styku otca s malotej dieťaťom do času rozhodnutia vo veci samej) zastavil z dôvodu litispendencie. Predmetné uznesenie doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť.

6. Zo správy kolízneho opatrovníka, doručenej dňa 17.06.2020 súd zistil, že dňa 16.06.2020 bolo vykonané šetrenie v domácnosti matky. V čase šetrenia v domácnosti sa nachádzala matka, s malotej T. X., malotej súrodenci matky a stará matka malotej zo strany matky. Manžel starej matky sa dlhodobo pracovne nachádza v zahraničí, kde má zabezpečené i bývanie. Do domácnosti chodíva iba sporadicky cca jedenkrát za tri mesiace respektíve cez sviatky. Rodina býva v rodinnom dome,

ktorý pozostáva z troch izieb, kuchyne, kúpeľne a sociálneho zariadenia. Súčasťou rodinného domu je i veľká záhrada. Uvedená nehnuteľnosť je vo vlastníctve oboch manželov E.. Celá domácnosť je zariadená útulným, moderným nábytkom. Čistota a poriadok domácnosti boli počas šetrenia na požadovanej úrovni. Maloletý spáva v izbe spoločne so svojou matkou na manželskej posteli, nakoľko už odmieta spať v detskej postieľke. Maloletá sestra matky spí na vlastnom lôžku v spoločnej izbe s ňou i s malolekým. Maloletý brat matky spí spoločne so svojou matkou, t.j. starou matkou malolekého. Keďže matka malolekého stále študuje na chod domácnosti svojich rodičov finančne neprispieva. V školskom roku 2020/2021 ukončí 4. ročník Strednej zdravotníckej školy v Z.. Následne sa plánuje zamestnať v tejto oblasti a popri zamestnaní ďalej študovať na vysokej škole. Toho času je poberateľkou rodičovského príspevku na maloleté dieťa vo výške 270,- Eur a prídavku na dieťa v sume 24,95 Eur. Stará matka malolekého poberá invalidný dôchodok vo výške 175,- Eur a toho času je nezamestnaná, keďže vypomáha svojej dcére s výchovou a starostlivosťou o malolekého. Starý otec malolekého pracuje v Z. s mesačným príjmom cca. 2.100,- Eur a je poberateľom prídavkov na tri maloleté deti. Maloletý je v evidencii detského pediatra F.. H. K. V. Q.. Podľa slov matky má maloletý absolvované všetky očkovania a preventívne prehliadky. Matka mu zaplatila dodatočné očkovanie na rotavírusové ochorenia. Maloletý nebýva často chorý, má dobrú imunitu a prekonal iba bežné detské ochorenia. K lekárovi s malolekým chodieval jeho matka. Po dovŕšení 3 rokov matka s malolekým chce absolvovať vyšetrenie zraku, nakoľko ona sama nosí okuliare. Maloletý je naďalej plienkovaný, postupne však ho odúčajú od plienok. V prípade, že sa im podarí malolekého odplienkovať v septembri 2020 nastúpi do Materskej školy vo V.. Matka malolekého sa vyjadrila, že naďalej trvá na svojom podanom návrhu na zverenie malolekého do svojej osobnej starostlivosti. Styk otca žiada upraviť na jeden až dvakrát do mesiaca v rozsahu 2-3 hodiny, avšak iba za prítomnosti nejakej tretej osoby. Je presvedčená o tom, že otec nevie o malolekého zabezpečiť riadnu starostlivosť, nakoľko ho nikdy neprebaľoval, nekrmil a nekúpal. Podľa slov matky, nemá dostatočne rozvinuté rodičovské kompetencie. Stretávanie sa otca s malolekým v ich domácnosti matke neprekáža, dokonca by bola najradšej, keďže maloletý je na toto prostredie už zvyknutý. Otec malolekého však v rodičovskom dome matky malolekého nenavštevoval, musela s malolekým za ním cestovať do obce J., keďže otec sa odmietal prispôbiť k situácii, že s malolekým je zložitejšie cestovanie a trval na tom, aby matka s malolekým prišli za ním. Naposledy videl malolekého cca pred mesiacom. Matka odmieta skutočnosť, že by s otcom malolekého obnovila ich spoločný partnerský vzťah. Ich vzťah sa vážne narušil, keďže správanie otca malolekého zostalo nezmenené. Toho času s ním prerušila všetky kontakty, keďže sa jej rôznym spôsobom vyhráždal. Na otázku ako maloletý reaguje na svojho otca, matka uviedla, že sa spoločne dokážu zahrať a neplače v jeho prítomnosti. Avšak po dlhšej dobe maloletý začne svoju matku hľadať a musí tam byť nablízku. Počas šetrenia v domácnosti matky bola zo strany úradu snaha vykonať pohovor s malolekým, avšak vzhľadom na jeho nízky vek nebolo množné uvedený rozhovor vykonať. Maloletý rozpráva zatiaľ iba základné slová, nedokáže spájať súvislé vety. Počas šetrenia zamestnanci úradu mali možnosť spozorovať veľmi silný citový vzťah malolekého so svojou matkou, pýtal sa jej na ruky. V jej prítomnosti pôsobil pokojným dojmom. Na maloletom bolo vidno, že nemá strach z neznámych ľudí, bol veľmi kontaktný. Ukazoval svoje hračky, ktoré má v domácnosti. V čase šetrenia bol maloletý čisto oblečený, primerane k počasiu.

7. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, doručenej súdu dňa 18.06.2020 súd zistil, že dňa 16.06.2020 bolo vykonané šetrenie v rodine otca malolekého. V čase návštevy sa v domácnosti nachádzal otec malolekého. Na adrese J. XX sa nachádza jednopodlažný rodinný dom, ktorý je v osobnom vlastníctve rodičov otca malolekého. Dom obývajú jeho rodičia, ktorí majú svoju izbu. Otec má spoločnú izbu so svojim 12 ročným bratom. V dome je kúpeľňa s WC, kuchyňa zariadená spotrebičmi. Okolie domu je upravené. Otec prispieva na stravu a bývanie sumou 150,- Eur mesačne. V predmetnom dome býva od decembra 2019. V súčasnosti je evidovaný ako nezamestnaný, od júla 2020 by mal nastúpiť do zamestnania, kde pracoval pred pandémiou. Čistý príjem by mal mať 600-700,- Eur mesačne.

8. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p., pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 324 ods. 2 C.s.p., na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

10. Podľa § 324 ods. 3 C.s.p., neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

11. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 325 ods. 2 C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby

a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,

b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde,

c) nenakladala s určitými vecami alebo právami,

d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,

e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia,

f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje,

g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,

h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

13. Podľa § 329 ods. 1 C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

14. Podľa § 329 ods. 2 C.s.p., pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

15. Podľa § 330 ods. 1 C.s.p., súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určitý čas.

16. Podľa § 330 ods. 2 C.s.p., ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

17. Podľa § 360 ods. 1 C.m.p., neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

18. Podľa § 366 C.m.p., neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

19. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

20. Podľa § 2 ods. 2 písm. c/ zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v súlade s opatrením MPSVaR č. 186/2013 Z. z. je minimálna výška vyživovacej povinnosti na jedno nezaopatrované nepľnoleté dieťa s účinnosťou od 01.07.2020 v sume 29,42 Eur.

21. Jedným z procesných inštitútov, ktorý umožňuje poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam je neodkladné opatrenie. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť však osvedčený. Už v návrhu na jeho vydanie musí byť zřejmé trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musia byť opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov a skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Danosť právneho záujmu sa skúma so zreteľom na splnenie predpokladov opodstatnenosti takéhoto súdneho rozhodnutia, avšak dominuje predovšetkým osvedčenie toho, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v konaní. Aj pri splnení formálnych predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia súd musí zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov účastníkov konania

alebo tretích osôb. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia.

22. Súd v danej veci rozhodoval o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia. Po čiastočnom vylúčení konania uznesením č.k. 19P/5/2020-18 zo dňa 11.06.2020, predmetom konania zostal návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd dočasne ponechal maloletého v osobnej starostlivosti matky, a to až do právoplatného skončenia konania o úprave výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, zaviazal otca na platenie výživného v zákonnej minimálnej výške a zakázal otcovi styk s maloletým do času rozhodnutia vo veci samej.

23. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a tvrdení v ňom obsiahnutých mal súd dostatočne osvedčené, že sú tu dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia. Rodičia maloletého T. X. nežijú v spoločnej domácnosti. Starostlivosť o maloletého zabezpečuje výlučne matka, ktorá má vytvorené vhodné podmienky pre riadnu výchovu a výživu maloletého dieťaťa. Súdu doposiaľ neboli signalizované žiadne nedostatky tejto starostlivosti. Maloletý v domácnosti matky napreduje. Naproti tomu súd nateraz nemá osvedčené, či otec má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloleté dieťa. Vychádzajúc z uvedených skutočností, prihliadajúc aj na útlý vek maloletého (2 roky a 6 mesiacov), silnú citovú naviazanosť maloletého na matku, ako nevyhnutné sa javí dočasné zastabilizovanie výchovného prostredia maloletého, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Súd preto rozhodol o dočasnom ponechaní maloletého v starostlivosti matky. Uvedené rozhodnutie je podľa názoru súdu v najlepšom záujme F. T. X..

24. S poukazom na § 62 ods. 3 Zákona o rodine, mal súd za to, že každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa a nie je možné vylúčiť rodiča z plnenia vyživovacej povinnosti k dieťaťu. Súd musí určiť minimálne výživné aj sociálne odkázanému rodičovi. Matka vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia navrhla zaviazat' otca na platenie výživného v zákonnej minimálnej výške. Súd zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra a z lustrácie v Sociálnej poisťovni mal osvedčené, že otec je toho času bez príjmu a bol evidovaný príslušným úradom práce ako uchádzač o zamestnanie s tým, že od 01.07.2020 mal nastúpiť do práce. V konaní o neodkladnom opatrení nie je priestor na širšie dokazovanie a zisťovanie pomerov na strane povinného rodiča. Výživné priznané neodkladným opatrením má nevyhnutnú mieru jeho plnenia pre oprávnenú osobu. Je určené len na uspokojovanie základných (osobných) potrieb oprávneného a nie je rozhodujúce, že je povinný schopný platiť aj vyššie dávky výživného. Účelom neodkladného opatrenia nie je upraviť pomery účastníkov s konečnou platnosťou, ale ich len dočasne vyriešiť určením výživného, ktoré je povinná osoba zaviazaná platiť len v nevyhnutnej miere. Nakoľko otec finančne neprispieva na starostlivosť o maloleté dieťa, súd považoval za opodstatnené, dočasne otca zaviazat' platiť výživné dočasne v zákonnej minimálnej výške, v sume prislúchajúcej výške 30 % zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa, ktoré je povinný prispievať na maloleté dieťa, pravidelne k 15. dňu každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky, a to počnúc vykonateľnosťou tohto uznesenia až do právoplatného skončenia konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu.

25. Matka sa svojím návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia súčasne domáhala zákazu styku otca s maloletým dieťaťom, poukazujúc na agresívne správanie otca voči matke, ktorú údajne aj fyzicky napadol, ako aj na opakujúce sa vyhrážky zo strany otca, že maloletého matke vezme. Matka ďalej vo svojom návrhu tvrdila, že otec je závislý na omamných a psychotropných látkach. Tieto tvrdené skutočnosti mienila matka preukázať k návrhu dodatočne zaslanými fotografiami a výpisom z komunikácie, ktorá mala prebehnúť medzi rodičmi maloletého dieťaťa. Súd však z tvrdení matky nemal osvedčené, že neodkladným opatrením je nutné zasiahnuť do rodičovských práv otca do takej miery, aby zakázal styk otca s maloletým. Jednou zložkou rodičovských práv a zároveň aj prostriedkom k zaisteniu spoluúčasti rodiča na výchove dieťaťa, k udržiavaniu rodičovského vzťahu a k upevňovaniu citového putá je aj osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom, ktoré rodič nemá vo svojej starostlivosti. Úlohou rodiča, ktorý nemá maloleté dieťa vo svojej starostlivosti je, aby pri styku uplatňoval svoju rolu vo výchove dieťaťa len pozitívnym spôsobom. Výnimkou zo všetkých pravidiel o povinnosti dbať na pravidelný kontakt rodiča s dieťaťom je prípad, keď záujem dieťaťa vyžaduje, aby bolo dočasne stretávanie s jedným z rodičov obmedzené alebo úplne zakázané. Pojem záujem dieťaťa nemožno chápať zužujúco len ako záujem na zdravom vývoji dieťaťa, avšak je potrebné ho chápať extenzívne. Záujmom dieťaťa

sa rozumie predovšetkým to, aby dieťa vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie a aby aj výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva, vyplývajúce z Dohovoru o právach dieťaťa a tiež z ďalších právnych predpisov. Obmedziť, resp. zakázať styk dieťaťa s rodičom je v záujme dieťaťa v zmysle jeho extenzívneho výkladu v prípade, ak rodič napríklad ohrozuje mravnosť dieťaťa a spôsobom svojho života nie je vhodným životným príkladom pre dieťa. Dôvodom na zákaz styku môže byť potenciálna ujma na fyzickom zdraví dieťaťa, ujma na psychickom zdraví dieťaťa a ujma v inej než zdravotnej oblasti (morálna, osobnostná a pod.). Fyzické zdravie dieťaťa reprezentuje jeho telesná integrita a psychické zdravie charakterizuje duševná pohoda dieťaťa, k narušeniu duševnej pohody dieťaťa dôjde v prípade, ak rodič vykonáva svoje rodičovské práva psychicky škodlivým spôsobom, čo narušuje zdravý vývoj osobnosti dieťaťa. Prípacom kedy obmedzením alebo zákazom styku súd chráni iný než zdravotný záujem dieťaťa je prípad, keď je rodič svojím spôsobom života pre dieťa nesprávnym príkladom, ak marí správne výchovné prostredie druhého rodiča a podobne. Vychádzajúc z uznesenia Krajského súdu v Trnave č.k. 24CoP/46/2014-140 zo dňa 08.07.2015 po rozpade rodiny rodičovská zodpovednosť (za riadnu výchovu dieťaťa) je prikázaná obom rodičom, preto pokiaľ nie sú zistené také skutočnosti, ktoré by viedli k pozastaveniu výkonu rodičovskej zodpovednosti, niet (ani pri plnom rešpektovaní práv maloletého dieťaťa) zákonného, o to menej ústavného právneho dôvodu na to, aby rodičovi, v ktorého priamej starostlivosti maloleté dieťa nie je, bol styk s ním zakázaný (viď napr. nález Ústavného súdu ČR z 24. septembra 1998, sp. zn. III. ÚS 125/98). Matka pred kolíznym opatrovníkom maloletého navrhla upraviť styk otca s maloletým na jeden až dvakrát mesačne v rozsahu 2-3 hodín za prítomnosti tretej osoby. Z uvedeného potom vyplýva, že ani samotná matka už zrejme naďalej netrvá na zákaze styku otca s maloletým. Súd z doposiaľ vykonaného dokazovania nemal osvedčené, či sa otec dožaduje pravidelného kontaktu s maloletým a či má skutočný záujem o maloletého, s ktorým sa podľa tvrdení matky pred kolíznym opatrovníkom, stretol pred mesiacom, pričom ho sám nenavštevuje, ale matka ho vozíva do domácnosti otca. Z uvedených dôvodov súd preto s návrhom matky v časti nariadenia zákazu styku otca s maloletým dieťaťom do právoplatného skončenia konania vo veci samej nestotožnil a návrh v tejto časti zamietol. Súd v tejto súvislosti poznamenáva, že nepristúpil ani k dočasnej úprave styku otca s maloletým dieťaťom, nakoľko doposiaľ žiaden z rodičov konkrétnu úpravu styku otca s maloletým nenavhol, pričom vzhľadom na prebiehajúce konania (sp. zn. 35C/29/2020 a 26C/31/2020), v ktorých sa matka domáha uloženia zákazu otcovi akýmkoľvek spôsobom kontaktovať matku a priblížiť sa k nej na vzdialenosť menšiu ako 50 metrov, podľa názoru súdu dočasná úprava styku otca s maloletým súdom z úradnej moci nie je možná. Je povinnosťou rodičov sa na úprave styku otca s maloletým dieťaťom dohodnúť, pričom ak tejto dohode nedôjde môže ktorýkoľvek z nich sa domáhať návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia dočasnej úpravy styku otca s maloletým dieťaťom.

26. Súd záverom poznamenáva, že všetky matkou tvrdené skutočnosti bude súd skúmať a dokazovať v konaní vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje (§ 357 písm. d) CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).

V prípade, ak povinný dobrovoľne nesplní svoju povinnosť vyplývajúcu mu z právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa osobitného zákona.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.